

hogy ha muszáj, az ekét is meghúzták, hogy kíméljék azt a gyenge tinót. Hiszen az ökröt azért adták el, hogy megvehessék az ebben vagy abban a dűlőben felparcellázott föld egyik darabkáját.

Az állatok árából vették a gazdák a földjeiket. Ennek a földnek a terméséből és a verejtékükből — hiszen 3 aranykorona körüli értékűek ezek a földek — építkeztek az 1920-as évek második felében. Így vette fel mai arculatát a falu. Nem kapzsiság volt ez a törekvés, hanem a szolgaság tudatos elutasítása, az önállóságra törekvés, a független élet utáni vágy. A föld tulajdonérzete adta a parasztság létbizonyosságát. A megalázás, az elutasítás elől menekült a paraszt ebben az iszonyatos erő, megpróbáltatást igénylő munkába. Az erejét pedig a „gazda lesz a fiamból” eszme élte, és újból ez hívta életre. Úgy beszélnek majd hozzánk és velünk, ahogy egy gazdához való a beszéd. A falu minden családfője el is érte, hogy gazda lett belőle. Persze ezután is megőrizte paraszti jellemét. Bárkivel találkozott — úgy találta illendőnek — levette kalapját, kucsuját, meghajolt, szerényen várt, előre köszönt, megvárta míg megszólítják és várta, hogy emberhez méltó választ kapjon.

Viszló megőrizte a „békebeli évek” képét, hangulatában azonban megváltozott. A falu határában ma a szomszéd falu termelészövetkezetének gépei dolgoznak.

Dr. Kisida Erzsébet

Jókai- emlékszoba és tájház. A Bükk-hegység északi vonulatának erdővel koszorúzott völgyében fekszik az irodalomtörténeti nevezetességű Tardona. A kis hegyvidéki település az 1848—49-es szabadságharc leverése után Jókai Mórnak nyújtott menedéket. Jókainé kérésére a kocsisnak öltözött Rákóczi János, Kossuth titkára bricskán menekítette ide az író, aki Rácz Endre és Csányi Benjamin otthonában tartózkodott. Jókai Mór innen sétált fel a dédesi vár romjaihoz és a Bükk egyéb helyeire. Megszerette a környéket, s A barátfalvi lévita című regényében meg is örökítette. „Egy nyáron, egy ősszel, egy télen bujdostam én ezekben az erdőkben, üldözöttje a hatalomnak ... Tudta mindenki, hogy bujdosó vagyok, senki sem árult el. A falut Tardonának hívják.”

(Kerékyártó Mihály)